КОМИСИЈА ЗА РАЧУНОВОДСТВО И РЕВИЗИЈУ
БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ

ИСПИТ ЗА СТИЦАЊЕ ПРОФЕСИОНАЛНОГ ЗВАЊА
СЕРТИФИКОВАНИ РАЧУНОВОЂА
(ИСПИТНИ ТЕРМИН: МАЈ 2026. ГОДИНЕ)

ПРЕДМЕТ 7:
ФИНАНСИЈСКО ИЗВЈЕШТАВАЊЕ 2

I – ТЕСТ ПИТАЊА

1. Као дугорочно резервисање признаје се:

a) процјењени губици у 2026. години
b) позитивна разлика између добитка у билансу успјеха и пореске основице исказане у пореској пријави за порез на добит
c) негативна разлика између добитка у билансу успјеха и пореске основице исказане у пореској пријави за порез на добит
d) обавеза уређења експлоатисаног земљишта

2. Инвестиционе некретнине обухватају:

a) улагања у туђе грађевинске објекте који су у закупу преко 5 година
b) објекте за издавање у закуп
c) улагања у опрему под оперативним лизингом
d) објекте који се продају у току редовног пословања

3. У условима инфлације, примјена ФИФО методе вредновања залиха значи да се исказује:

a) мања вриједност залиха и већа вриједност добитка
b) већа вриједност залиха и мања вриједност добитка
c) већа вриједност залиха и већа вриједност добитка
d) мања вриједност залиха и мања вриједност добитка

4. Које тврдње су ТАЧНЕ у вези капитализације камате?

a) Камате настале на зајмове који су директно повезани с набавком, изградњом или производњом квалификоване имовине капитализују се као дио трошка те имовине док траје период припреме до стављања у употребу.
b) б) Сви плаћени трошкови камата на пословне кредите се увијек одмах књиже као расход, без изузетака.
c) ц) Ако се зајмови користе и за опште пословне потребе и за финансирање квалификоване имовине, износ који се капитализује одређује се примјеном ефективне пондерисане каматне стопе на искориштени износ зајмова за ту имовину.
d) Капитализација камата се мора наставити и након што је имовина стављена у употребу све док год постоји преостали дуг на кредитној линији коришћеној при изградњи.

5. Приходи од укидања неискоришћених резервисања се признају ако:

a) Је имовина на основу које је извршено резервисање осигурана
b) Је дисконтована вриједност резервисања већа од текућих резервисања
c) Није вјероватно да ће доћи до одлива ресура за измирење обавезе
d) Није вјероватно да ће доћи до одлива новчаних средстава по основу резервисања

6. **Исплата добављачу за опрему припада.**
   a) одливима из инвестиционих активности
   b) одливима из пословних активности
   c) одливима из финансијских активности
   d) одливима из набавних/продајних активности

7. **У складу са МРС 16, Некретнине, постројења и опрема обухватају:**
   a) Машине која могу трајати дуже од 12 мјесеци
   b) Машине за које се очекује де ће бити коришћене дуже од једног обрачунског периода
   a) Пословни простор добијен у компензацији који ће бити продат
   b) Камион који се користи за у редовном пословању

8. **У случају када привредно друштво оствари губитак, скупштина може донијети одлуку да покрије губитак:**
   a) из нераспоређене добити из претходних година
   b) позајмицом власника
   c) из законских резерви уколико је њихов износ изнад прописаног минимума,
   d) смањењем основног капитала

9. **Мобилни оператер нуди куупцима претплату у износу од 50 КМ на период од једне године, уз коју ноди Мобилни телефон по цијени од 300 КМ, чија је редовна продајна цијена 600 КМ. Колико приход од продаје робе ће признати мобилни оператер.**
   Израда:

   a) 550 КМ
   b) 500 КМ
   c) 450 КМ
   d) 400 КМ

10. **Основни задаци напомена уз финансијске извјештаје да:**
   a) прикажу информације о основама за припрему финансијских извјештаја и специфичним политикама које су одабране и примјењене на значајне трансакције и догађаје
   b) објелодане информације које се захтијевају МСФИ/МРС, а које нису приказане у другим извјештајима
   c) обезбиједе додатне информације које нису приказане у главним обрасцима финансијских извјештаја, а неопходне су за фер информисање
   d) ни један од понуђених одговора није тачан

11. Према МРС 1 компоненте остале свеобухватне добити укључују и:

a) промјене ревалоризационих резерви признате према МРС-у 16 и МРС-у 38
b) добитке или губитке произашле из поновног мјерења имовине која је класификована као инвестиционе некретнине према МРС-у 40
c) добитке и губитке од финансијске имовине мјерене по фер вриједности кроз осталу свеобухватну добит према МСФИ-ју 9
d) добитке и губитке од финансијске имовине мјерене по фер вриједности кроз добит или губитак према МСФИ-ју 9

12. Према МРС-у 2, нето билансну вриједност залиха робе чини њена:

a) набавна вриједност
b) нето продајна вриједност
c) набавна или нето продајна вриједност, у зависности од тога која је виша
d) набавна или нето продајна вриједност, у зависности од тога која је нижа

13. Према МРС-у 12 (и Одјељку 29 МСФИ-ја за МСЕ), одгођене пореске обавезе су износи пореза на добит плативи у будућим периодима који се односе на:

a) опорезиве привремене разлике
b) одбитне привремене разлике
c) пренесене неискориштене пореске губитке
d) пренесене неискориштене пореске олакшице

14. Друштво је продало предмет опреме, те је по продаји испоставило фактуру купцу на износ од 58.500 КМ (50.000 КМ плус 8.500 КМ ПДВ-а). **На датум продаје његова бруто књиговодствена вриједност износила је 175.000 КМ а исправка вриједности 125.000 КМ**. **Приликом евидентирања продаје и искњижавања проданог предмета опреме друштво у билансу успјеха (добити или губитку) треба исказати:**

a) добитак од продаје у износу од 58.500 КМ
b) добитак од продаје у износу од 50.000 КМ
c) губитак од продаје у износу од 50.000 КМ
d) неће исказати ни добитак. ни губитак од продаје

15. Које од сљедећих тврдњи вриједе за субјекте који примјењују МСФИ за МСЕ:

a) субјект треба мјерити нематеријалну имовину по трошку умањеном за акумулисану амортизацију и акумулисане губитке од умањења
b) сви трошкови позајмљивања признају се као расход у добити или губитку периода у којем су настали
c) гоодwилл стечен у пословном спајању се не амортизује него се тестира на умањење вриједности најмање једном годишње
d) плаћања најамнине под пословним најмом признају се у билансу стања као имовина с правом кориштења у билансу стања

16. Према МСФИ-ју 5, кад се дуготрајна имовина класификује као намијењена продаји:

a) почетно се мјери по нижој између нето књиговодствене вриједности и фер вриједности умањеној за трошкове продаје
b) наставља се обрачунавати амортизације све док се имовина не прода
c) прекида се обрачун амортизације од дана рекласификације
d) накнадно се мјери по фер вриједности умањеној за трошкове продаје

17. **Друштво «А» је посредством брокерске куће продало 5.000 дионица другог друштва по цијени од 52**,00 **КМ по дионици. Провизија брокеру износила је 1**,00 **КМ по дионици. Ако је књиговодствена цијена дионица била 50**,00 **КМ по дионици, друштво «А» је продајом дионица остварило:**
    a) добитак у износу од 10.000 КМ
    b) добитак у износу од 5.000 КМ
    c) губитак у износу од 5.000 КМ
    d) губитак у износу од 10.000 КМ

18. **Друштво «Б» је у 2026. години донијело одлуку о распореду добити из 2025. године у износу од 120.000 КМ према којој се 20% добити послије пореза** (нето добити) **распоређује у резерве, 50% за исплату удјела у добити власницима** (удјеличарима), **док се преосталих 30% задржава као нераспоређена добит. На основи ове одлуке, укупни капитал друштва** (исказан у извјештају о промјенама на капиталу на дан 31. 12. 2025. годину) **ће се:**
    a) повећати за 48.000 КМ
    b) повећати за 24.000 КМ
    c) смањити за 36.000 КМ
    d) смањити за 60.000 КМ

19. **Продавач «Х» је склопио уговор с купцем «К» о испоруци производа «П1» по цијени од 8.000 КМ и производа «П2» по цијени од 12.000 КМ. Према уговору захтијева се да се производ «П1» испоручи одмах, а производ «П2» се испоручује накнадно. Плаћање за испоруку производа «П1» увјетовано је испоруком производа «П2». Након што продавач «Х» купцу «К» испоручи производ «П1» у вриједности од 9.360 КМ** (вриједност испоруке 8.000 КМ *плус* ПДВ 1.360 КМ), **у својим пословним књигама треба обавити сљедеће књижење:**
    a) дугује: потраживања од купаца (9.360 КМ), потражују: приход од продаје (8.000 КМ) и обавеза за ПДВ (1.360 КМ)
    b) дугује: потраживања од купаца (9.360 КМ), потражују: одгођени приходи (9.360 КМ)
    c) дугује: уговорна имовина (9.360 КМ), потражују: приход од продаје (8.000 КМ) и обавеза за ПДВ (1.360 КМ)
    d) дугује: уговорна имовина (9.360 КМ), потражују одгођени приходи (9.360 КМ)

20. **Према МСФИ 16 *Најмови*, уз износ почетно мјерене обавезе по основу најма, трошак имовине с правом кориштења укључује и:**
    a) све почетне директне трошкове које је створио најмопримац
    b) све почетне административне трошкове које је створио најмопримац
    c) сва плаћања по основу најма извршена на или прије првог дана трајања најма, умањено за евентуалне примљене потицаје у вези с најмом
    d) процјену трошкова које ће најмопримац створити приликом демонтаже и уклањања предметне имовине (ако најмопримац треба вратити имовину у одређеном облику и на одређену локацију)

II - ЗАДАЦИ

Задатак број 1:

Привредно друштво «К.М.» имало је сљедећи биланс стања за 2024. и 2025. годину:

Позиција биланса стања	31.12.2024.	31. 12.2025.
Земљиште	36.000	36.000
Грађевински објекти	295.000	295.000
Исправка вредности објеката	-96.000	-96.000
Опрема	165.000	198.000
Исправка вредности опреме	-56.000	-69.000
Залихе робе	50.000	40.000
Потраживања од купаца	45.000	52.000
Новчана средства	18.000	11.000
Укупна актива	**457.000**	**467.000**
Акцијски капитал (редовине акције)	222.000	222.000
Задржана (акумулисана) добит	39.000	51.000
Обавезе по дугорочним кредитима	100.000	85.000
Издате обвезнице (дугорочне)	35.000	66.000
Обавезе према добављачима	55.000	39.000
Обавезе за порезе	6.000	4.000
Укупна пасива	**457.000**	**467.000**

и следећи Биланс успјеха за период 01.01.2025. – 31.12.2025.

Приход од продаје	464.000	
Набавна вредност продате робе	-300.000	
Бруто добит		**164.000**
Добитак од продаје машине	8.000	
Трошкови амортизације	-39.000	
Трошкови зарада	-44.000	
Административни и други расходи	-30.000	
Расход за камате	-2.500	
Бруто добит		**56.500**
Расход за порез	-5.650	
Нето добит		**50.850**

Додатне информације:

1. Купљено је постројење за 100.000 КМ, а за 25.000 КМ продата је машина набавне вредности 35.000 и акумулисане амортизације 18.000 КМ;
2. Издате су обвезнице за новчана средства 40.000 КМ;
3. Отплаћен је дио главнице дугорочног кредита у износу 19.425 КМ;
4. Плаћено је 19.425 КМ на име дивиденди.

Задатак:

а) Израчунати приливе од купаца

б) Израчунати одливе према добављачима

ц) Припремити Извештај о токовима готовине по директној методи.

Рјешење:

Задатак број 2:
Привредно друштво „ГР-инвест“ је 01.01.2025. узело намјенски кредит за изградњу пословне зграде на осам година у износу од 3.000.000 КМ са годишњом каматном стопом од 11%. Радови су завршени и објекат је стављен у употребу 31.12.2025. године. Кредит се враћа у мјесечним ануитетима, почевши од првог наредног мјесеца.

Друштво је имало следеће издатке током године:
Исплате извођачу радова
- 02. 01. 2025: 1000.000 КМ
- 01. 07. 2025: 1.000.000 КМ
- 01. 10. 2025: 1000.000 КМ

а) Израчунај вриједност некретнине на дан стављања објекта у употребу
б) Објасни појам капитализације камате

Рјешење:

Задатак број 3

У 2025. години, друштво «Х» д.о.о. остварило је сљедеће приходе:

1)	Приходи од уговора с купцима	400.000 КМ
2)	Позитивне курсне разлике	5.000 КМ
3)	Добици од продаје дуготрајне материјалне имовине	10.000 КМ
4)	Наплаћена раније отписана потраживања	15.000 КМ

и сљедеће трошкове/расходе:

1)	Утрошене сировине и материјал	100.000 КМ
	од чега:	
	– утрошени сировине и материјал у производњи	90.000 КМ
	– утрошени материјал у управи и администрацији	4.000 КМ
	– утрошени материјал у продаји (дистрибуцији)	6.000 КМ
2)	Трошкови плата (бруто)	80.000 КМ
	од чега:	
	– трошкови плата у производњи	60.000 КМ
	– трошкови плата у управи и администрацији	8.000 КМ
	– трошкови плата у продаји (дистрибуцији)	12.000 КМ
3)	Трошкови амортизације	30.000 КМ
	од чега:	
	– трошкови амортизације у производњи	20.000 КМ
	– трошкови амортизације у управи и администрацији	6.000 КМ
	– трошкови амортизације у продаји (дистрибуцији)	4.000 КМ
4)	Други пословни расходи	70.000 КМ
	од чега:	
	– трошкови управе и администрације	27.000 КМ
	– трошкови продаје (дистрибуције)	43.000 КМ
5)	Расходи камата	10.000 КМ
6)	Расходи по основу исправке вриједности потраживања	18.000 КМ
7)	Умањење вриједности дуготрајне материјалне имовине	12.000 КМ

Залихе производње и готових производа на дан 1. 1. 2025. године износиле су 45.000 КМ, а на дан 31. 12. 2025. године 50.000 КМ.

Стопа пореза на добит је 10%. (претпоставка је да је пореска основица једнака добити/губитку прије опорезивања)

Саставите Биланс успјеха (Извјештај о добити и губитку) **друштва «Х» за период од 1.1. до 31. 12. 2025. године**, и то:

а) по методи врсте расхода (методи «укупних трошкова по природним врстама»)

b) према функцији расхода (методи «трошкова проданих производа»)

У билансима успјеха као међурезултате прикажите добит или губитак од «пословних», «финансијских» и «осталих» активности.

Рјешење:

<u>Задатак број 4</u>

Друштво «Y» д.о.о.је у билансу успјеха за период од 1.1. до 31.12. 2025. исказало добит прије пореза у износу од 100.000 КМ.

У оквиру прихода и расхода у билансу успјеха исказани су и:

-	приходи од дивиденди	30.000 КМ
-	расходи амортизације опреме	50.000 КМ
-	расходи амортизације имовине с правом кориштења	15.000 КМ
-	трошкови репрезентације	10.000 КМ

Приходи од дивиденди признати су по основу наплаћене дивиденде од резидента и не улазе у пореску основицу.

За пореске сврхе расходи амортизације опреме обрачунати по мах. пореско прописаним стопама износе 70.000 КМ.

За пореске сврхе признаје се 30% расхода репрезентације признатог у биланци успјеха.

Стопа пореза на добит је 10%.

На дан 1.1. 2025. године салдо на конту «Одгођене пореске обавезе» износи 5.000 КМ.

Од Вас се тражи да израчунате:

- **износе текућег пореза и расхода за порез за 2025. годину**;
- **износ нето добити или губитка за период 1.1.– 31.12. 2025. године;**
- **салдо на конту «Одгођене пореске обавезе» на дан 31.12. 2025. године**.

Рјешење:

ЗАДАТАК 4. –